

Ruthenen im damaligen Czernowitz. Über eine rumänische Vereinigung, die akademische Gesellschaft „Junimea“ (Jugend) und deren Mitglieder im Ersten Weltkrieg schrieb Anghel Popa. Im Bereich dieser Thematik forschte auch die Volkskundlerin Elena Pascaniuc: Die Bedeutung der Volkskultur der Bukowiner Rumänen in der Wahrung ihrer Identität 1850–1900.

Mit einer bisher weniger beachteten Thematik setzte sich in mehreren Beiträgen Dr. Ovidiu Bata vom Radautzer Institut auseinander, nämlich mit der Entwicklung der Bukowiner Forstgesetzgebung und -verwaltung, in diesem Heft mit den Auswirkungen des Gesetzes vom Juli 1897. Doktorandin Mihaela Ungureanu, von der viele Kurzfassungen von Vorträgen ins Deutsche stammen, betreute die 5. Folge von Georg Geib's seinerzeit in Bukarest erstveröffentlichten Geschichte der Kleinstadt Gura Humor (mit Bori) vom Ende des 18. Jahrhunderts bis Anfang des Ersten Weltkrieges. Geschäftsführer Vasile Schipor behandelt bereits in vierter Folge die Rolle der Bukowiner im kulturell-wissenschaftlichen Leben Rumäniens in der Zeit nach dem Zweiten Weltkrieg, zugleich ein besonderer Beitrag zum wenig erforschten Schicksal von Flüchtlingen aus der Nordbukowina.

Buchvorstellungen, die ständige Rubrik „Chronik“, Jubiläen und Würdigungen beschließen das Heft, darunter mit deutscher Zusammenfassung der Tagungsbericht (mit Illustrationen) zum 140. Geburtstag des Malers Oskar Laske (1874–1951) „Die Bukowina im Bild – vorwiegend heiter und farbenfroh“.

Luzian Geier

„ANALELE BUCOVINEI” ȘI „GLASUL BUCOVINEI” LA O IMPORTANTĂ ANIVERSARE

**Die Zeitschriften „Analele Bucovinei“ und „Glasul Bucovinei“
feierten einen bedeutenden Jahrestag**

*(Zusammenfassung)**

Am 16. Mai 2014 in Radauti und am 17. Mai in Czernowitz haben das Bucovina-Institut der Rumänischen Akademie und der „Alexandru cel Bun“- Verlag eine wissenschaftliche Tagung zusammen veranstaltet. Der Grund zum Feiern war das 20jährige Bestandsjubiläum der beiden Zeitschriften, die zwei wichtigsten rumänischsprachigen Publikationen in der Bukowina: „Analele Bucovinei“ aus Radautz und „Glasul Bucovinei“ aus Czernowitz. Die folgenden Zeilen berichten von dieser Tagung, wobei sich die Autorin bemüht, Objektivität und berufliche Korrektheit zu

* Traduc

wahren, sie sind aber gleichzeitig unvermeidlich von der Subjektivität der Sicht der Verfasserin geprägt.

Schlüsselwörter und -ausdrücke: „Analele Bucovinei“, „Glasul Bucovinei“, Radautz, Czernowitz, internationale wissenschaftliche Tagung, Verlag „Alexandru cel Bun“, rumänische Publikationen.

De la steaguri, al Uniunii Europene, al României și al Universității „Ștefan cel Mare” Suceava, steagurile care străjuiesc intrarea centrală a cunoscutei instituții academice din sudul Bucovinei, am plecat două zile la rând spre istoria de două decenii a două reviste științifice emblematică pentru septentrionul nostru românesc.

O istorie rememorată întâi la Rădăuți și apoi la Cernăuți, fiind vorba de „Analele Bucovinei”, editată de Institutul „Bucovina” Rădăuți al Academiei Române, și de „Glasul Bucovinei” Cernăuți – București, apărută sub egida Institutului Cultural Român. Două reviste și nu una, „una și bună”, cum dorea la un moment dat acad. Dimitrie Vatamaniuc, ci „două, și amândouă bune”, cum spunea, încercând și reușind să fie obiectivă, acad. Alexandrina Cernov, la sfârșitul primei părți a celui dintâi colocviu. Deoarece a fost vorba nu doar de două reviste, ci și de două colocvii, formă de manifestare propusă de acad. Radu Grigorovici, membru fondator al Institutului, cum a precizat în deschiderea sărbătorii cercetătorul științific Vasile I. Schipor, al cărui nume și ale cărui preocupări se leagă atât de puternic de viața Institutului și a periodicului „Analelor”, al cărui secretar de redacție este. Așadar: „Bucovina. Carte, cultură, civilizație” la Rădăuți, în localul Casei Germane, vineri, 16 mai 2014, și „Bucovina. Identitate, tradiții, valori”, Cernăuți, la Consulatul General al României, sâmbătă, 17 mai 2014. Colocviile s-au desfășurat sub egida Academiei Române, în organizarea Institutului „Bucovina” – Redacția „Analele Bucovinei” Rădăuți și Editurii „Alexandru cel Bun” – Redacția „Glasul Bucovinei” Cernăuți – București.

La Rădăuți, dar și la Cernăuți, prima comunicare i-a aparținut fondatoarei revistei cernăuțene, Alexandrina Cernov, membru de onoare al Academiei Române, redactor-șef al „Glasului Bucovinei”, și s-a referit la „Ziarul «Glasul Bucovinei» 1918 și revista «Glasul Bucovinei» 1994 – tradiție și continuitate”, precum și la „«Glasul Bucovinei» – 20 de ani de la apariție”. Domnia Sa a rechemat din memorie ziua de 15 mai 1994 când a fost lansată revista pe care o conduce, prin bunăvoința lui Augustin Buzura, președintele de atunci al Institutului Cultural Român, care a avut inițiativa acestui „Glas” și a revistei „Destin Românesc” pentru cercetarea științifică despre istoria și cultura Bucovinei și, respectiv, a Basarabiei. Cu dificultăți (previzibile, dată fiind existența graniței), „Glasul Bucovinei” și-a onorat misiunea și sub președinția lui Horia Patapievici. În schimb, Andrei Marga nu a mai găsit bani pentru numărul 3–4/2012 al „Glasului Bucovinei”, iar succesorul, Lilian Zamfiroiu, nu a considerat de cuviință să onoreze obligațiile predecesorului. Astfel că, acest număr (după câte știu) a fost plătit la tipografie de cei doi membri ai revistei „Glasul Bucovinei”. Declarația

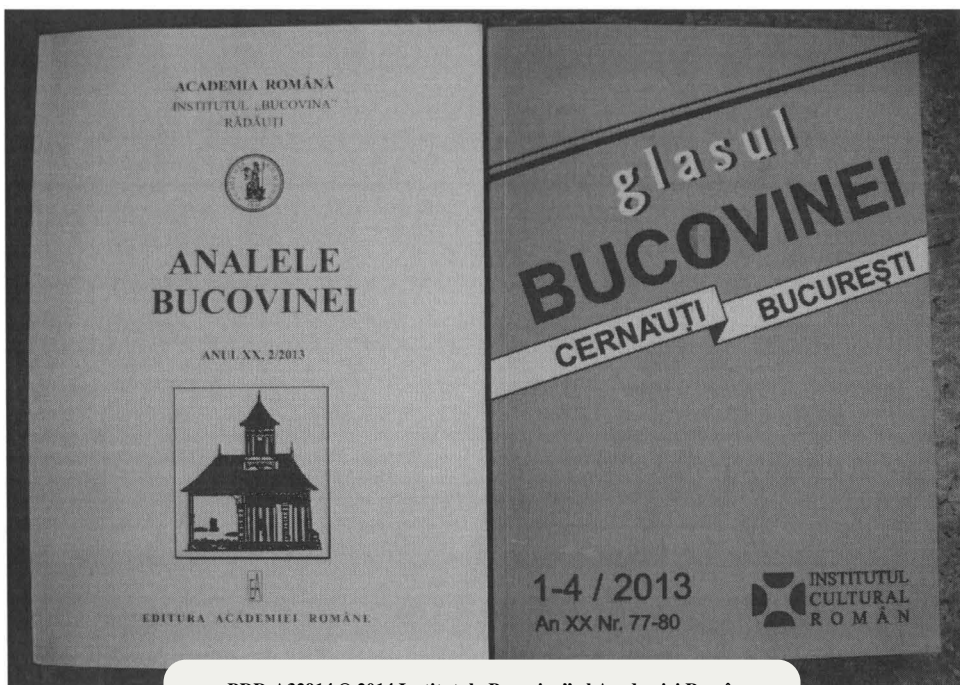
care a părut să pună punct vieții „Glasului Bucovinei”, că Institutul Cultural Român nu are bani pentru editarea revistei în anul 2013, a fost contrabalansată de convingerea arhim. Melchisedec Velnic, starețul Mănăstirii Bucovinei, că trebuie ceva făcut. Astfel că, grație preacuviosului stareț, un om care îngemănează întotdeauna cuvântul cu fapta, Liceului Tehnologic „Ion Nistor” Vicovu de Sus, Primăriei Vicovu de Sus și scriitorului Ion Muscalu (singurul muscal iubit de Grigore Vieru), numărul 1–4 pe 2013 a fost gata de tipar. Iar cu binecuvântarea și sprijinul Înalt Preasfințitului Pimen, arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, acest număr eroic, dedicat în principal colocviului „Personalități bucovinene. Eudoxiu Hurmuzaki și epoca sa – bicentenar Eudoxiu Hurmuzaki”, chiar a și apărut, însoțind cu galbenul său Casa Germană din Rădăuți și accentuând cu luminozitatea sa soarele care a străjuit amiaza manifestării la Consulatul General al României din Cernăuți. Desigur, nu vom încheia paragraful cu o umbră asupra ICR, atâta vreme cât actualul președinte a promis totuși că Institutul va asigura apariția în continuare a „Glasului Bucovinei”, dar nici nu vom trece peste apelul adresat de Uniunea Ziaristilor Profesioniști – președinte Doru Dinu Glăvan, Parlamentului și Guvernului pentru reluarea sprijinului României pentru editarea „Glasului Bucovinei” la Cernăuți și a „Limbii Române” la Chișinău. Și cum consider momentul potrivit, aici voi pomeni despre cele două diplome, de Merit, acordate de Uniunea Ziaristilor Profesioniști din România publicației luptătoare „Glasul Bucovinei” – „pentru remarcabila contribuție la cunoașterea adevărului istoric, la propășirea culturii și limbii române și la susținerea unității și demnității românilor din nordul Bucovinei – Ucraina” și, de Excelență, personalității deosebite a acad. Alexandrina Cernov – „pentru deosebita contribuție la existența singurei publicații științifice românești din nordul Bucovinei, precum și pentru ansamblul activității sale de luptător pentru drepturile românilor în Ucraina”.

Ceea ce este de asemenea foarte important de reținut din intervenția acad. Alexandrina Cernov este faptul că, ajungând în importante biblioteci științifice ale lumii, și în Ucraina „Glasul Bucovinei” este considerată publicație internațională, condiție recunoscută și de comisia superioară de atestare, ceea ce înseamnă o oportunitate în plus pentru tinerii masteranzi și doctoranzi români din Ucraina. De asemenea, promisiunea vizionării (cu această ocazie, dar și cu alte prilejuri), a unui film al începuturilor, în care apar academicienii Radu Grigorovici și Vladimir Trebici, și neapărat bucuria înființării sub auspiciile Editurii „Alexandru cel Bun” Cernăuți a unei biblioteci de carte românească, dotată, în principal, cu volume din biblioteca personală a soților Alexandrina Cernov și Ilie Luceac, dar și cu donații, între care de maximă importanță ne apare cea a setului de 19 volume, format A4, legate în piele ecologică, din dicționarul tezaur al limbii române, Dicționarul Academiei, dăruit de Banca Națională Română. (Una din imaginile acestei pagini o surprinde pe acad. Alexandrina Cernov, cu un volum din acest prețios Dicționar, la Editură, în Bibliotecă, împreună cu prof. dr. Ilie Luceac, conf. univ. Florin Pintescu, Ștefan Rotaru, membru al Societății Române pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina și rom

Sigur, un colocviu (și cu atât mai mult două) nu se poate povesti, așa că, lăsând cititorilor bucuria de a le parcurge cu atenție pe toate cele anunțate de program când vor fi publicate în reviste, doar vom menționa comunicările pe care le-am auzit în continuare (înainte ca Paginile „Crai nou” de Literatură și Artă să ne cheme vineri după-amiază la Suceava, cu dublul regret de a nu le putea asculta și pe celelalte și de a rata lansarea la Templu Evreiesc din Rădăuți a volumului „O istorie care se stinge: Evreii din Rădăuți” de Daniel Hrenciuc, Editura Hoffman, 2014): „«Revista Bucovinei», București, 1 aprilie – 1 august 1916” de Vasile I. Schipor; „Revista trimestrială de istorie și cultură «Glasul Bucovinei» – un destin care unește” de Ilie Luceac (o sensibilă enumerare a personalităților care i-au acordat interviuri sau au fost prezentate, au semnat în paginile publicației); „Dezbateri istoriografice și aspecte controversate privind istoria Bucovinei în rubrica Opinii a periodicului «Analele Bucovinei»” de Marian Olaru, directorul Institutului „Bucovina” Rădăuți, „Revista «Glasul Bucovinei» la 20 de ani de la apariție” de Rodica Iațencu, cercetător științific, „Cultura tradițională reflectată în paginile periodicului «Glasul Bucovinei»” de Elena Pascaniuc, cercetător științific, și „Amfilohie Hotiniul – episcop și cărturar” de scriitorul ieșean Ion Muscalu.

Tot de la steaguri, steagurile Universității „Ștefan cel Mare” Suceava, din nou grație amabilității prorectorului Ștefan Purici, am plecat și sâmbătă spre istoria de două decenii a celor două reviste științifice, de istorie și cultură, ale Bucovinei, de data aceasta la Cernăuți, la Consulatul General al României, gazdă remarcabilă a celei de-a doua zile a sărbătorii, cum devine orice manifestare în care se implică consulul-general Eleonora Moldovan. Reținem accentul pus pe însemnătatea manifestării pentru „comunitatea noastră și pentru relațiile bilaterale” în alocuțiunea Excelenței Sale și, de asemenea, în ceea ce o privește, interesul cu care a urmărit comunicările de la un capăt la altul. În ce ne privește, vom începe cu regretul de a nu fi apucat să ascultăm la Rădăuți și de a nu avea prilejul să o facem la Cernăuți, comunicările a două persoane cu o manieră întotdeauna originală și atractivă de a-și trata temele alese: lector univ. Harieta Mareci Sabol – „Bucovina: memorie, discurs narativ și provocările identității” și dr. Lucia Olaru Nenati – „Ștefan cel Mare – mit lucrător și noumen eminescian”. Și vom continua cu numirea celor audiate în perimetrul aparte, străjuit tot de steaguri, acum ale Uniunii Europene, României și Ucrainei. Este vorba de destinul unui proiect academic, „Analele Bucovinei” de Vasile I. Schipor, de personalitățile care au onorat „Glasul Bucovinei” de Ilie Luceac, de pledoaria pentru valorificarea recensămintelor din Bucovina interbelică, a dr. Marian Olaru, de „Comunitățile etnice din Bucovina în preajma Primului Război Mondial: între iredentism și loialism” de prof. univ. dr. Ștefan Purici; de „Germanii din județul Rădăuți în perioada interbelică. Considerații demografice, economice, sociale” de conf. univ. dr. Florin Pintescu, de la Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava, care a captat interesul publicului și prin propria istorie, a sa, a familiei sale, în care se reflectă întrucâtva și destinul locuitorilor de diverse etnii din Bucovina; și de comunicarea lui Ovidiu Bătă, cercetător științific la Institutul din Rădăuți, dedicată stațiunii Solca și medicului balneolog Hermann Poras din Bucovina istorică, temă care, corelată cu cea prezentată la Rădăuți, ne-a dat sentimentul unui frumos proiect personal, al unei cărți dedicate Bucovinei balneare. O Bucovină care, din păcate, aproape nu mai este!

În încheierea relatării noastre consacrate acestui eveniment aparte, menționăm urarea consulului general, Excelența Sa Eleonora Moldovan, adresată realizatorilor celor două reviste, de putere de muncă, de colaboratori și cititori excelenți, dorința de a-i avea invitați, la următoarea lor întâlnire științifică, și pe istoricii din Cernăuți și asigurarea că misiunea diplomatică a României la Cernăuți va acorda în continuare sprijin unor astfel de manifestări ale spiritului, ale lucrării sale pentru recuperarea și cunoașterea adevărului istoric.

Ziua și importanta aniversare a celor două publicații științifice, puternice și necesare, „Analele Bucovinei” și „Glasul Bucovinei”, s-au încheiat în aceeași tonalitate sobră, la Mănăstirea Bănceni, cu un gând de recunoștință pentru înaintași și cu o rugăciune – geană luminoasă în înserarea care stătea să vină.

Doina Cernica